

Нікольська Н.
*кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник
відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ОСВІТИ У США

Важливо відзначити, що через вкрай децентралізований характер освіти в США політика і практика можуть значно відрізнятись від штату до штата та шкільного округу. Тому загальні повноваження щодо створення та управління державними школами зарезервовані за штатами. Не існує національної шкільної системи і національних рамкових законів, які впроваджують навчальні програми або контролюють більшість інших аспектів освіти. Федеральний уряд, хоча і відіграє важливу роль в утворенні, але не створює, не ліцензує школи і не керує освітніми установами на будь-якому рівні [1].

Обов'язкова освіта американських дітей починається з дитячого садка. Вони потрапляють туди приблизно в 5 років, а в 6-7 ідуть до початкової школи (ще її називають «елементарною»). Навчання триває 5 класів, тож діти, закінчують початкову школу в 10-11 років. Далі 3 роки вони відвідують середню школу – з 6 по 8 клас, і вже з 9 по 11 навчаються у старшій (або вищій) школі. У 17-18 років школярі, отримують повну шкільну освіту [2].

Шкільна освіта здебільшого державна, у приватних школах навчаються 15% учнів. Освітні заклади контролюються і фінансуються місцевими органами влади. Початкова школа, середня і старша – це не просто різні корпуси, а абсолютно різні школи, в різних районах, з різними директорами і вчителями. Рівень їхній теж може принципово відрізнятись. Приміром, в окрузі з хорошою початковою школою може бути значно гірша середня. Тому батькам доводиться комбінувати – або возити дитину в інший округ на уроки, або змінювати місце проживання. Мобільним американцям це не дивно, але нерідко інший округ потребує більших коштів на житло – і з цим виникає проблема. Також у США є релігійні школи (здебільшого католицькі) і спеціалізовані [2].

Діти старшого віку можуть навчатися в школах-інтернатах. Вони доволі дорогі, і основним завданням є налаштувати дитину на майбутнє самостійне життя в студентському кампусі. Загалом школи дуже орієнтовані на підготовку до вищої освіти, і одним із показників престижності є кількість учнів, що після закінчення школи вступають до престижних вишів. У школі здебільшого не навчають фактичних знань, а практикують написання творів, складання проектів і дискусії. Робиться це для того, щоб учень вчився самостійно здобувати інформацію і мислити.

На відміну від шкіл, приватних університетів в США більше, ніж державних. Вартість їх може кардинально відрізнятись. Залежно від оцінок, студенти можуть отримати гранти від держави чи самого вишу. Якщо студент має серйозні спортивні досягнення, це теж полегшує умови для вступу. Вступних іспитів американці зазвичай не складають. Рішення про прийом студента до вишу приймають на підставі його шкільних оцінок, документів, співбесід [2].

Дуже часто батьки відкривають для дитини «освітній рахунок» і відкладають гроші на майбутню освіту. Вибір вишу є дуже важливим для подальшого працевлаштування. В США дуже поширені мережі освітніх закладів – вступивши до одного університету, студент може продовжити навчання в іншому, а потім ще в іншому, якщо вони входять до однієї мережі.

Також можна отримати професійну освіту – у професійних школах готують до робітничих професій. Є місцеві коледжі, там можна провчитися 2 роки, вступити до університету й через 2 роки отримати ступінь бакалавра. Загалом на бакалаврі часто зупиняються і завершують освіту [2].

Лекційний процес в американських вишах побудований за принципом максимальної гнучкості. Є загальні предмети, які треба обов'язково засвоїти, і є обрані самим студентом. Більшість університетів мають вечірні й заочні відділення. З розвитком Інтернету все більше студентів навчаються дистанційно в онлайн-режимі. Серед них багато старших людей, які вирішили

змінити спеціальність або просто розширити світогляд, домогосподарок і студентів з інших країн [2].

Завдяки істотним реформам на федеральному рівні та інновацій на рівні штатів і на місцевому рівні, освіта в Сполучених Штатах постійно розвивається і росте.

Список використаних джерел

1. Nguyen H Preservice Teacher Education Programs International Journal of Progressive Education, Volume 14 Number 3, 2018 [online]. Available: <http://www.inased.org/v15n4/ijpev15n4.pdf> Accessed on: Sept.11, 2019. (In English)
2. Система освіти в США [online]. Available: https://www.eduget.com/news/sistema_osviti_v_ssha-239 Accessed on: Feb.11, 2020. (In English)